

Maciej Malinowski

JĘZYK NIEGIĘTKI

*Szkice
o polszczyźnie
(refleksje po dwóch dekadach
XXI stulecia)*

TOM II

Katowice 2019

Spis treści

I. ZAGADNIENIA SEMANTYCZNE (znaczenie, pochodzenie, historia wyrazów)..... 11

Grekokatolik, rzymokatolik.....	11
Kalendarz	13
Mecenas	16
Niedoczas.....	19
Spuścizna	21
Pisemność.....	24
Religiant.....	26
Republikanin	28
Wielekroć, po wielekroć.....	30
Drzewo, drewno.....	32
Złodziej, dobrodziej.....	34
Ubogacać	37
Drzewce.....	39
Frajer	41
Facet.....	44
Murarz	46
Cukier wanilinowy.....	48
Zadziać się	51
Durszlak.....	53
Współpracownica	56
Jegomość	58
Dowcipas.....	60
Aczkolwiek.....	63

Chałtura	65
Obojnak	68
Sort	70
Szlauch	73
Zaranie	75
Grillowanie w polityce	78
Milenialsi	80
Starczy	82
Permanently	85
Kuluary, kulisy	87
Twarde dowody	89
Smog	91
Biurwa	93
Maruda, maruder	96
The Rolling Stones, czyli 'Wędrowcy'	98
Propagandysta, propagandzista	100
Spolegliwy	102
Butonierka, brustasza, poszetka	105
Metka	109
Prząśniczka	111
Pierogi ruskie	114
Gaudeamus igitur	116
II. FLEKSJA, SKŁADNIA, STYLISTYKA	121
Cudzysłów	121
Postacie, postaci	123
Tata	126
Włączyć – włączać	128
Mimo to, mimo tego	130
Śmiali się	133
Restobar (resto-bar, resto bar)	136
Być zaopiekowanym	139
Regulować ruch	142
Procent	144

Konopie	146
Ogórek.....	149
Mecz	151
O błędnym okresie czasu	153
Popadywać	155
O zaimku tę	157
Wiem, żeśmy zrobili źle... ..	160
Innym razem.....	163
Dzień	165
Oдноśnie do czegoś.....	168
Mnie się to nie podoba	170
Przy pomocy, za pomocą	173
Proszę pani.....	175
Witamy Szanownych Państwa	178
Wykupywać	180
Mleć, mielić.....	182
Wygrać mecz, ale: gema, seta	184
Szlify generalskie.....	187
Napotkać, napotykać	189
Nie ma komu	191
Oparty na demokracji	194
Dokooptować.....	197
Kisiel	199
Dzień dzisiejszy	201
Smartfon	203
Przyplącić życiem	206
Potrzebować.....	208
Zapomnieć.....	211
Spóźnić się	213
Przyjaciele	215
Cieszyć się	218
Dwiema lub dwoma	220
Gusty, koszty	223
Królewna.....	225
Radia	227

Zdrowaś Mario, łaskiś pełna	229
Zwycięstwo Legii nad Pogonią	232
Brakuje dwóch minut	234
„Wawel”, „Wawelu”	237
Sofa, ale puf	239
Całe szczęście, na szczęście	241
Kuzynostwo	244
Zostańcie państwo z nami	246
W ręku	248
Półtora	250
Show.....	252
III. FRAZEOLOGIA	255
Nie wchodzi się dwa razy do tej samej rzeki	255
Bogiem a prawdą.....	257
Wart Pac pałaca, a pałac Paca	260
Odcisnąć piętno.....	263
Kamień węgielny (albo węglowy)	265
Słowo się rzekło, kobyłka (kobyła) u płota (u płotu)	268
Kłaść (zdrową) głowę pod Ewangelię.....	270
Gęsi język.....	273
W gorącej wodzie kąpany.....	275
Jak spaść, to z dobrego konia	278
Bić brawo.....	280
Znaleźć się w kropce	282
Prawem kaduka.....	284
Na czworakach	286
Od stóp do głów.....	289
Być na cenzurowanym	291
Trzeba łysych pokryć papą.....	293
Śmiać się w kulak	295
Nomen omen	297
Pyrrusowe zwycięstwo	299
Łut szczęścia	301

Koń jaki jest, każdy widzi.....	304
Na koloniach.....	306
Pisz na Berdyczów	308
Ruski miesiąc	310
Trzymać kciuki.....	312
Jajka na perdułę.....	314
A tu pospolitość skrzeczy	316
Kupować kota w worku.....	319
W związku z powyższym.....	321
Jak mrówków.....	323
Zbić z pantaląku.....	325
Sam tego chciałeś, Grzegorzu Dyndało	327
Jak wrócę z Radomia	329
Babie lato.....	331
Dookoła Wojtek i w koło Macieju.....	333
Austriackie gadanie	336
Strzemiennego!	338
Z kretesem.....	340
IV. IMIONA, NAZWISKA, NAZWY MIEJSCOWE	343
Bruno, Iwo, Leo	343
Farna	345
Piłsudski	348
W Wiedniu	350
Moskwianin.....	352
Ulica Św. Marcin.....	354
Bydgoszcz	357
Pjongczang.....	359
V. FONETYKA , ORTOGRAFIA, VARIA.....	363
Westerplatte	363
Nauka.....	365
Wziąłem.....	367

Mechanik, technik	370
Kostaryka	372
Prezydent	375
Boisko.....	377
Eeeee, yyyyy, aaaaam...	379
Murzasichle	381
Lampa Aladyna.....	383
Toreador	385
Tango milonga	387
A cappella	390
Dzwon Zygmunt.....	392
Giedroyć czy Giedroyc?	395
Dorzynanie watahy	397
Słowa klucze.....	400
Prezydent elekt.....	403
Tak że	405
Jakby	407
Witam	410
Międolenie się skończyło.....	412
Plac Wilsona.....	414
Zero-jedynkowy	416
Pinezka, pineska	418
PODSUMOWANIE	421
SUMMARY	425
BIBLIOGRAFIA.....	429
NETOGRAFIA	434
INDEKS SŁÓW.....	443